

Պարույր Սևակ

Requiem

Ա. ՆԱԽԵՐԳ

Իմ հոգու մեղկության, առօրեական ճղճիս

Սին հոգսերի վրա թագավորող հավետ

Ո'վ Առնական Ոգի.

Արհամարհիր մահը՝ այն դալկամիտ խեղճին,

Որ հազած ֆարաջան տերտերական խղճի,

Կտանի քեզ դժոխք, կամ դրախտ երկնավետ:

Կասկածո՞ւմ ես արդյոք, որ երբեք չի չորի

Մահը հոգուդ վրա և աշխարհի վրա,

Քանզի ինքը - մահվան արարչական ոգին

Ամեն վայրկյան ցավով ծնում է, տե՛ս, նրան -

Կյանքի ահեղաճիշ առօրյա մանուկին...

Բ. ԳԻՇԵՐԵՐԳ

Առկայծում են երկնի ջահերը,-

Վառվում են իմ երկնային տաճարում...

Ա՛խ, մեռածը որքա՞ն ջահել է,

Որքա՞ն քնքուշ է, ինչպես գարուն...

Ա՛խ, մարած ու անլույս աշքերուս

Կարծես արևն է այդ, որ մարել է.

Վարսերի հյուսքը զեփյուր է բերում.

Ժպիտը՝ ամպերին զարդարել է...

Բայց այդ ո՞վ է, որ հարդարել է
Այդ վարսերը՝ հարուստ ու փարթամ...
Եվ եթե մահը նրան էլ տարել է,-
Սրա վրա ե՞ս պիտի սաղմոս կարդամ...
Գ. ՑԱՅԳԵՐԳ

Հոգեհանգի՛ստ, հոգեհանգի՛ստ...
Վախսվիսելով գիշերն է զնում,
Ճամփան մութ, ինքը հետիոտն.
Երկնքում մեռած լուսինն է քնում,
Հառնում է խավարը՝ որպես մահվան բոք...
Շուրջը լոռություն, անդո՛րը ու հանգի՛ստ.
Լոել է անզամ չղջիկը անտուն.
Չի կըվվում շար բուն ավերակ վանքից,
Ծղրիդն է լոել մոտիկ բացատում...
Լուսնի դիակը ծածկել է ամպը,
Ամայացել է մարդաշատ ճամփան...
Սարսափն է գերում ինձ քիշ-քիշ.
-Մի՞քե միմիայն ես եմ վրիպել շար մահվան աչքից...

Հոգեհանգի՛ստ, հոգեհանգի՛ստ...

Դ. ԱՅԳԵՐԳ
Արևելքին խոցխոցում են լուսու սլաքները,
Քնած բնությունը աչքերն է ճմլում,
Թփուտներում թևահարում են հավքերը,
Լողանում են կարապները ջրում...
Արևելքը ահա խնդություն է ցրում,
Պարզվում են երկնքի աչքերը
Եվ լուսու արցունք են ծորում...
Այս անզամ ես եմ զարթոնքի այդ պահին
Քնել խոր խոհերիս խորքում...
-Բայց ինչո՞ւ են կարապները մահվան երգ երգում...

Ե. ՄԻՐԵՐԳ

Երկինքը խնդություն է ցողում,
Կոկոն վարդը բացում է թերթեր,
Զեփյուղից վարդենին դողում,
Օրորվում է թեթև...
Արևը վարսերը նետել,
Լվանում է հորդ գետի ջրում,
Արևը վարսերը փետել,
Երկրի վրա է ցրում...
Ես նստած սիրերգ եմ գրում
Ու սիրտն իմ խնդությամբ թաց է,
Բայց ահա մեկը սև բոք է թերում.
-Գետում խեղդըվեց սիրածըդ...

Զ. ՄԻՋՈՐԵՒԻ ԵՐԳ

Զենիքում մեխսվել է արևը,
Կարծես ննջում է, կամ մեռած է.
Տափաստանում կյանքը մարել է -
Կենդանությունն է վերացել...
Արևը շերմություն է շնչում.
Տափաստանն է անջրդի քարափ...
Օդում ոչ մի քոչուն,
Լճում ոչ մի կարապ...
Եթե գտնվի մեկը՝ պարապ,
Այս մեռյալ, մահատիք ժամին,
Թե վարարի հորդառատ անձրևե տարափ,
Թե բարձրանա հոնդուն քամին,-
Հենց այդ երկունքի ժամին
Կմեռնես ես - անդարձ ու հանգիստ,
Քանզի եթե իշնող նժար կա մի,
Ապա կա բարձրացող մի այլ նժար...

Եվ հոգիս համաձայն է ու սիրտս՝ հոժար,
Որ ծնվողը մեռնողին կարդա հոգեհանգիստ Միշտ, Միշտ...

Է. ԵՐԵԿՈՅԱՆ ԵՐԳԸ

Գլորվում է արևը ներքև.

Դեպի մահվան իր մահիճը...

Մեռնող շողերը երկիրն են ներկել,

Ինչպես ներկում է ձեռքերն իր դահիճը:

Ու բեղմնաբեղուն դաշտերն ու ճահիճը,

Խոլական ծովը, երկինքն անազե,

Բարձրագահ լեռները՝ դեմքերին կավիճը,

Մեռնող արևի շողերն են հազել...

Մեռնում է արքան,

Հատնումով անգամ

Այնքա՞ն, օ՛, այնքա՞ն

Պայծառ ու հստակ, բոստը, կրակե...

Եվ ո՞վ կարող է նորից - նոր ծագել

Նրա պես հստակ, նրա պես պայծառ,

Նրա պես հրկեղ, նրա պես անծայր...

Եվ իջնում է արդ խավարը դաժան...

Երկնում առկայժող աստղերը հազար

Չեն փոխարինում պայծառ արևին...

Մեզանից հեռու, օտար են նրանք

Եվ չեն պարզենում մեզ հուր ու կրակ...

-Թող միշտ արևը երկրին արևի...

Ը. ՊԱՐԵՐԳ

Փշում է քամին կատաղի խանդով,

Անծայր դաշտերում ահեղ հոնդում.

Ու ցողունները մի խոր եռանդով

Պարում են անդուղ անտառում, հանդում:

Պարերգ է սուլում այս քամին անտուն.

Պարը դառնում է խոլ ու խելազար -
Ճկուն թերում է սիգապանծ բարդուն,
Մեզ կաղնում գետնում այնպես խոլաբար...
Փոշու ամպերով ծածկում է ճամփան,
Վերև է հառնում ջրերը գետի,
Շոյում է քնրուշ և մտերմաբար
Ե՛վ լեռ, և՛ քարափ, և՛ մարգագետին...
Ապա դու փորձիր, ընկեր իմ, գտի՛ր,
Թե ի՞նչ է թերում այս պարը մոլի.
-Նա կամ զոռ ծնունդ աշխարհ կնետի,
Կամ մահ կարող է բերել բոլորին...
...Օ՛, մի համառիր, պոե՛տ, հավատա,
Վակիսանալիա չէ, մահվան պարն է դա...
Թ. ՎԵՐՋԵՐԳ

Այն, որ անտես է, այն, որին չեն տեսնում քո աչքերը,
Այն, որ քնած է միայն, դու մեռած ես կարծում...
Չգիտե՞ս միթե, որ յուրաքանչյուր տրված հարցում
Միշտ հառնում են պատասխան ծնող անցքերը:
Այդպես քնածը արթնությամբ իր հորիզոնն է քացում,
Հորիզոն, որ կյանք է և ուր խաչվում են զույգ հայացքները,
Զույգ հայացքները մահվան և կենդանության...
Եվ այն, ինչ մեռած է թվում այնտեղ՝ վերև է համբարձում
Ինչպես անհնարին թվացող պատասխանը՝ տրված հարցում:
Ուրեմն սպասիր քնած, քայց մեռած թվացող նրա հարության,
Նրա, որ խաչվել է, համբարձվել է հենց նոր,
Նրա, որ Քրիստոս չէ... Քրիստոս-ցնորք...
Այդ կյանքն է հավիտյան կենդանի, հավիտյան նոր...
Եվ դո՛ւ, պոետ, որ քնել, արթնացել ես արդեն,
Ինչո՞ւ ես շվարած կանգնել...
Երգիր հարության քո երգերը,

Երգիր անկաշկանդ, անարգել,

Պոետ - երկրային անգել...